Strategaeth
Toiledau Lleol

CYNGOR
Sir y Fflint
Flintshire
COUNTY COUNCIL

Cynnwys

Crynodeb Gweithredol 3

Cefndir A Chyflwyniad 4

Manteision Y Strategaeth Hon 6

Adolygu'r Strategaeth 8

Mapio Lleoliadau 8

Cynllun Gweithredu 10

Manylion Cyfleusterau Presennol Y Sir Sydd Ar Gael I'r Cyhoedd 11

Cyfleusterau Ychwanegol O Fewn Y Sir 13

Asesiad O Anghenion 14

Canlyniad Yr Ymgynghoriad Cyhoeddus 16

Opsiynau Ar Gyfer Y Dyfodol 16

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Gymraeg. Cysylltwch â Barry Wilkinson i gael fersiwn Gymraeg

Crynodeb Gweithredol

Ym mis Mehefin 2017, derbyniodd Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) Gydsyniad Brenhinol gan dynnu ynghyd nifer o weithredoedd ymarferol ar gyfer gwella a diogelu iechyd. Mae Rhan 8 y Ddeddf yn cynnwys Darparu Toiledau ac yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i Awdurdodau Lleol ddarparu strategaethau toiledau lleol.

Er mwyn gweithio mewn ffordd strategol wrth ddarparu toiledau ar draws Cymru, mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 yn gorchymyn fod Awdurdodau Lleol yn asesu anghenion a chyfleusterau lleol, a chyhoeddi strategaeth toiledau lleol ar gyfer eu hardaloedd.

Nid yw'r ddyletswydd i baratoi strategaeth toiledau lleol yn gorfodi cynghorau i ddarparu a chynnal toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol, ac nid yw'n ofynnol iddynt ddarparu cyfleusterau pwrpasol newydd. Serch hynny, mae'n rhaid iddynt gymryd golwg strategol o ran sut y gellir darparu cyfleusterau a chael mynediad atynt, gan ystyried pethau fel lleoliad, hygyrchedd, cyfleusterau, amlder defnydd ac ansawdd safleoedd presennol, yn ogystal â phennu a oes angen mwy neu lai o safleoedd ar gyfer eu poblogaeth leol. Nid oes cyllid ar gyfer darpariaethau ychwanegol ynghlwm i'r ddeddfwriaeth a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru.

Ers 2012, mae Cyngor Sir y Fflint wedi cynnal dau adolygiad ar wahân o ddarpariaeth toiledau ar draws y Sir. Amlygodd yr adolygiadau hyn fod rhai cyfleusterau yn profi ymddygiad gwrthgymdeithasol yn rheolaidd, sy'n gwneud pobl yn llai tebyg o'u defnyddio. O ganlyniad, mabwysiadodd Sir y Fflint ddull mwy galluogol drwy hyrwyddo'r defnydd o doiledau presennol yn Adeiladau'r Cyngor fel llyfrgelloedd a Chanolfannau Sir y Fflint yn Cysylltu, y mae pobl yn teimlo'n fwy hyderus a chyfforddus yn eu defnyddio.

Nod y Strategaeth hon yw datblygu ar y gwaith a wnaed yn flaenorol wrth ad-drefnu darpariaeth ac ansawdd y Toiled Lleol a gynigir gan y Cyngor, ac asesu anghenion cymunedau lleol, yn ogystal â'r cyfleusterau sydd ar gael. Mae'r Strategaeth yn nodi cynllun gweithredu ar gyfer y ddwy flynedd nesaf, pan fydd angen adolygu'r Strategaeth, a hefyd yn nodi rhai meysydd y bydd angen eu hystyried yn y dyfodol.

Cefndir a Chyflwyniad

Yn y canllaw a ddarparwyd i Awdurdodau Lleol er mwyn paratoi ar gyfer gweithredu Strategaethau Toiledau Lleol, mae Ysgrifennydd Y Cabinet Llywodraeth Cymru ar gyfer Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol yn egluro “Gall toiledau hygyrch, glân, sydd wedi eu lleoli’n dda mewn llefydd fel canol trefi, parciau, promenadau, llwybrau beics a cherdded helpu i annog pobl i ymarfer corff ac aros yn fwy corfforol egnïol. Mae manteision iechyd ac economaidd clir i hyn. I’r gwrthwyneb, gall toiledau sydd wedi eu cynllunio yn wael, heb eu cynnal a’u cadw’n briodol ac wedi eu lleoli mewn mannau anaddas greu awyrgylch o esgeulustod, nad yw’n annog pobl i’w defnyddio. Gall diffyg cyfleusterau toiledau addas effeithio ar iechyd corfforol a meddyliol unigolyn, yn ogystal ag effeithio ar iechyd amgylcheddol ehangach y boblogaeth.” Nodir gwerthfawrogiad manteision cael cyfleusterau ar gael ymhellach “Mae toiledau at ddefnydd y cyhoedd yn fater i bawb ac yn parhau’n fater proffil uchel. Maent fodd bynnag, hyd yn oed yn bwysicach i grwpiau penodol o fewn cymdeithas, gan gynnwys pobl hŷn, pobl anabl, pobl gydag anghenion penodol (gan gynnwys problemau meddygol penodol), menywod, plant a phobl ifanc a’u teuluoedd. Gall y grwpiau hyn gael eu heffeithio’n anghymesur gan ddarpariaeth wael.”

Mae Cyngor Sir Y Fflint wedi cydnabod y manteision a’r materion sy’n ymwneud â chyfleusterau cyhoeddus, gan gychwyn ar y broses o gysoni’r cyfleusterau o dan reolaeth y Cyngor yn ôl yn 2012. Ar y pryd, cyflwynwyd adroddiad i’r Cabinet oedd yn nodi bod y Cyngor yn cefnogi 12 safle penodol, er nad oes dyletswydd statudol ar y Cyngor i ddarparu gwasanaeth Cyfleusterau Cyhoeddus ac nad oes polisi ffurfiol ganddo i benderfynu ar y lleoliad neu’r math o gyfleusterau a ddarperir a bod anghysondeb wedi datblygu yn lleoliad y cyfleusterau ac ansawdd y gwasanaeth a ddarperir ar draws y Sir. Ar y pryd, nodwyd hefyd bod rhai o’r lleoliadau wedi eu cysylltu ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, gydag adroddiadau am gamddefnyddio sylweddau a fandaliaeth yn y cyfleusterau. Tra bo’r rhan fwyaf o’r wybodaeth yn anecdotaidd, bu i’r Cyngor dderbyn cwynion am safleoedd penodol. Roedd y safle yn Alexandra Street, Shotton ar gau ers mis Mehefin 2012, oherwydd cwynion penodol am ymddygiad gwrthgymdeithasol.

Ar adeg ysgrifennu’r adroddiad hwn, nodwyd bod y gwasanaeth Cyfleusterau Cyhoeddus yn cael ei reoli o fewn y Gwasanaethau Stryd gyda dyraniad cyllideb o £173,187 yn 2012 – 13. Roedd gwaith trwsio a chynnal a chadw’r holl gyfleusterau yn cael ei wneud gan gontractwyr preifat.

Fel datrysiad i rai o’r problemau, nodwyd bod y Cyngor yn datblygu rhaglen o siopau un stop, Canolfannau Sir Y Fflint Yn Cysylltu, ar draws y Sir, a hefyd yn rheoli nifer o adeiladau eraill y Cyngor sy’n agos at gyfleusterau Toiledau Cyhoeddus unigol. Gallai’r Canolfannau Sir Y Fflint Yn Cysylltu newydd a chyfleusterau eraill e.e. Canolfannau Hamdden gynnig cyfleusterau toiledau at eu defnydd eu hunain a hefyd fel Cyfleusterau Cyhoeddus ehangach.

Roedd hefyd yn cael ei gydnabod ar yr adeg honno ei fod yn bwysig bod y gwasanaeth Cyfleusterau Cyhoeddus yn cyd-fynd ag amcanion strategol ehangach y Cyngor, fel

hyrwyddo twristiaeth a marchnata Canol Trefi a bydd darparu'r gwasanaeth newydd yn gwneud hyn drwy sicrhau bod cyfleusterau mewn cyflwr da yn cael eu darparu mewn lleoliadau allweddol ar draws y Sir ac y bydd gwneud defnydd o Ganolfannau Sir Y Fflint Yn Cysylltu ac adeiladau eraill y Cyngor (ble bo'n briodol) a chyfleusterau preifat yn ad-drefnu ac yn gwella hygyrchedd y gwasanaeth, gan ddarparu'r manteision canlynol dros y gwasanaeth cyfredol oedd yn cynnwys oriau agor hirach o bosib, sydd wedi eu targedu yn well i angen lleol, a llai o enghreifftiau o ymddygiad gwrthgymdeithasol a fandaliaeth.

Ar y pryd, ystyriwyd cyflwyno ffi am ddefnyddio'r cyfleusterau ond daethpwyd i'r canlyniad y byddai ffi o'r fath yn fwy drud i'w gyflwyno a'i redeg na'r arian a fyddai'n dod i mewn fel incwm, ac felly'n creu pwysau ychwanegol o ran cost i'r Cyngor. Byddai codi tâl hefyd yn cynyddu'r tebygolrwydd o fandaliaeth yn y cyfleusterau. Yn yr un modd, ystyriwyd cyflwyno system 'Superloo', ond roedd y gost yn rhy uchel.

Yn 2016, cyflwynwyd adroddiad pellach i'r Cabinet gyda'r bwriad o gydnabod bod strategaeth newydd Sir y Fflint wedi nodi bod cyfleusterau Toiledau Cyhoeddus unig yn atynnu ymddygiad gwrthgymdeithasol yn rheolaidd a bod llawer o bobl yn dewis peidio defnyddio'r cyfleusterau oherwydd hynny. Cynigwyd y dylai'r Cyngor hyrwyddo'r defnydd o gyfleusterau toiled presennol, o fewn adeiladu'r Cyngor e.e. Llyfrgelloedd a Chanolfannau Sir y Fflint yn Cysylltu, yn hytrach na'r cyfleusterau pwrpasol sydd yn aml yn unig, a ddarparwyd yn flaenorol. Byddai cam olaf hwn yr adolygiad yn ystyried dyfodol y Cyfleusterau Cyhoeddus sydd ar ôl yn y Sir. Roedd yr adroddiad yn cydnabod mai'r gyllideb gyfredol er mwyn darparu'r gwasanaeth cyfleusterau cyhoeddus oedd £93,998 a gwnaed argymhellion i leihau'r ddarpariaeth bresennol o gyfleusterau pwrpasol unigol i 2 safle yn unig yn y Sir. Fodd bynnag, fe wnaeth yr Awdurdod gynnig y safleoedd hynny drwy Drosglwyddiad Ased Cymunedol i Gynghorau Tref a Chymuned y gymuned leol, ac er bod yr opsiwn wedi cael ei archwilio, nid oes unrhyw rai ohonynt wedi eu datblygu yn ddigon pell i olygu trosglwyddiad, fodd bynnag oherwydd y trafodaethau hyn sy'n mynd rhagddynt, dim ond un safle a gaewyd o fewn y Sir, gyda 4 o gyfleusterau unigol yn dal i weithredu o fewn y Sir yn 2019, sef::

- Stryd Newydd, Yr Wyddgrug
- Gorsaf Fysiau, Yr Wyddgrug
- oddi ar y Stryd Fawr, Treffynnon
- Station Road, Talacre

Fel y gellir gweld bod Cyngor Sir y Fflint eisoes wedi cychwyn y broses o ddatblygu strategaeth i reoli darpariaeth y toiledau lleol, ac yn y man cyntaf y bwriad oedd ad-drefnu a gwella'r cyfleusterau a gynigir at ddefnydd y cyhoedd. Er mwyn symud ymlaen gyda'r broses hon ac alinio gyda gofyniad Rhan 8 Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru), nodwyd yn ôl yn Adroddiad Cabinet 2016 bod Bil Iechyd y Cyhoedd a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Mehefin 2015 yn rhoi dyletswydd ar awdurdodau lleol i baratoi a chyhoeddi strategaethau ar gyfer darparu toiledau at ddefnydd y cyhoedd o fewn eu hardaloedd, ac er bod y Cyngor wedi cau nifer o gyfleusterau pwrpasol, mae mynediad at doiledau eraill y mae'r Cyngor yn berchen arnynt wedi gwella.

Enghraifft o’r dull gweithredu hwn fyddai cau cyfleusterau pwrpasol yng Nghei Connah, a gafodd eu disodli gan fynediad at well cyfleusterau toiledau mewn safle aml bwrpas, sy’n lleihau costau glanhau a chynnal a chadw, yn dileu’r ymddygiad gwrthgymdeithasol fu’n digwydd ar y safle ac yn gwella’r cyfleusterau cyffredinol a gynigir i’r cyhoedd yn yr ardal.

Bydd y dull gweithredu hwn yn parhau i fod yn sail i’r strategaeth pan fydd angen ei gynhyrchu yn unol â’r ddeddfwriaeth newydd. Mae’n glir bod yr Awdurdod yn ymwybodol mai dyma’r amser i gychwyn proses hir dymor, ac nad oes angen i’r holl gyfleusterau toiledau presennol aros, yn enwedig os oes gwell opsiynau. Mae ymdrechion i gynyddu’r ddarpariaeth o doiledau lleol ychwanegol hefyd wedi dangos na ellir gwneud pob un o’r cyfleusterau posib o fewn adeiladau yn hygyrch i’r cyhoedd. Ac rydym yn derbyn y bydd gwneud defnydd o gyfleusterau presennol yn golygu na fydd pob toiled a fydd yn gallu cael ei ddefnyddio gan y cyhoedd yn gwbl hygyrch i bawb oherwydd cyfyngiadau adeiladau, a beth sy’n newid cymesur er mwyn gwneud y toiled yn gwbl hygyrch, fodd bynnag mae amrywiaeth llawer ehangach o doiledau yn fanteisiol i bawb.

Fe wnaeth Adroddiad y Cabinet 2016 hefyd argymell fod y cyfleusterau pwrpasol unigol yn Stryd Newydd Yr Wyddgrug a Threffynnon yn cael eu cau, ac y dylai’r manylion a’r camau gweithredu o fewn y strategaeth hon gefnogi darparu dewisiadau amgen rhesymol er mwyn gwella’r cyfleusterau cyffredinol sydd ar gynnig i’r cyhoedd yn yr ardal.

Manteision y Strategaeth Hon

Mae toiledau at ddefnydd y cyhoedd yn bwysig i bawb sydd yn mynd “i ffwrdd o gartref” am ryw reswm ac yn parhau i fod yn fater proffil uchel. Fodd bynnag, maent hyd yn oed yn bwysicach i grwpiau penodol o fewn cymdeithas, gan gynnwys pobl hŷn, pobl anabl, pobl gydag anghenion penodol (gan gynnwys problemau meddygol penodol), menywod, plant a phobl ifanc a’u teuluoedd. Gall y grwpiau hyn gael eu heffeithio’n anghymesur gan ddarpariaeth wael; er enghraifft deallir bod darpariaeth wael yn cael effeithiau arbennig o negyddol ar bobl hŷn, gan y bydd rhai ohonynt yn llai tebygol o adael eu cartrefi os nad yw’r hyder ganddynt y bydd cyfleusterau digonol ar gael iddynt. Gall hyn gyfrannu at fwy o arwahanrwydd cymdeithasol ac anweithgarwch, yn ogystal ag effeithio gallu pobl i gynnal annibyniaeth ac urddas yn hwyrach mewn bywyd.

Mae’r strategaeth hon yn cyfrannu tuag at sicrhau bod toiledau hygyrch a glân ar gael lle bynnag mae pobl yn byw, gweithio neu ymweld. Mae angen yn debygol o gynyddu drwy ddatblygiadau tai newydd a thrwy dwristiaeth. Mae hwn yn gyfle amserol i osod strategaeth ar gyfer hyrwyddo mynediad at gyfleusterau toiled lle mae eu hangen.

Daeth Rhan 8 Deddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017: Darparu Toiledau i rym ar 31 Mai 2018 ac mae’n rhoi dyletswydd ar bob awdurdod lleol yng Nghymru i baratoi a chyhoeddi strategaeth toiledau lleol ar gyfer ei ardal. Mae’r strategaeth wedi ei hadeiladu o amgylch egwyddorion cyd-gynhyrchiad, drwy ymgysylltiad yr awdurdod lleol gydag amrywiaeth eang o ddarparwyr a defnyddwyr posib.

Bellach mae dyletswydd ar awdurdodau lleol yng Nghymru i:

- Asesu'r angen am ddarpariaeth toiledau ar gyfer eu cymunedau;
- Cynllunio i ddiwallu'r anghenion hynny;
- Cynhyrchu strategaeth toiledau lleol; ac
- Adolygu'r strategaeth, diweddaru a rhoi cyhoeddusrwydd i adolygiadau.

Rhaid i awdurdodau lleol baratoi a chyhoeddi eu strategaethau o fewn blwyddyn i 31 Mai 2018. Nid yw'r ddyletswydd i baratoi strategaeth toiledau yn golygu fod yn rhaid i awdurdodau lleol ddarparu a chynnal toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol. Rhaid i'r Awdurdod Lleol gymryd golwg strategol ar sut gellir darparu cyfleusterau a sut gall eu poblogaeth leol gael mynediad atynt. Wedi adolygu'r strategaeth hon, bydd angen i Gyngor Sir y Fflint gyhoeddi datganiad o gynnydd.

Nod y strategaeth hon yw adolygu ansawdd toiledau lleol, gweld faint ohonynt sydd ar gael drwy'r sir, a darparu neu hwyluso'r broses o ddarparu toiledau glân, diogel, hygyrch a chynaliadwy i drigolion ac ymwelwyr â Chonwy mewn lleoliadau lle mae angen am y fath gyfleusterau wedi ei nodi.

Er mwyn cyflawni'r Strategaeth yma byddwn yn:

- Nodi'r lefel bresennol o ddarpariaeth o doiledau cyhoeddus
- Dadansoddi canfyddiadau'r asesiad o anghenion ar gyfer toiledau i'w defnyddio gan y cyhoedd yn eu hardal;
- Ystyried gofynion y boblogaeth yn gyffredinol;
- Nodi anghenion grwpiau penodol o ddefnyddwyr;
- Arolygu cyflwr y cyfleusterau presennol a faint o ddefnydd a wneir ohonynt;
- Nodi unrhyw fylchau yn y ddarpariaeth gyfredol;
- Mabwysiadu defnydd o dechnolegau a dulliau cyfathrebu newydd y rhagwelir y byddant yn arwain at fwy o ymwybyddiaeth o leoliadau'r toiledau lleol; a
- Darparu datganiad yn nodi'r camau y mae'r Awdurdod Lleol yn bwriadu eu cymryd er mwyn diwallu'r angen hwn; ac unrhyw wybodaeth arall y mae'r cyngor yn ei ystyried yn briodol.

Adolygu'r Strategaeth

Fel y nodir yn Neddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) 2017 - Rhan 8: Darparu Toiledau Lleol, bydd Cyngor Sir Y Fflint yn paratoi adroddiad cynnydd interim yn nodi'r camau a gymerwyd yn unol â'u strategaeth bob dwy flynedd gan gychwyn o ddyddiad y strategaeth a gyhoeddwyd ddiwethaf. Bydd yr adroddiad cynnydd interim yn cael ei gyhoeddi o fewn chwe mis i ddyddiad terfynu'r cyfnod o ddwy flynedd. Felly, yn dilyn cyhoeddiad ym mis Mai 2019, bydd yr adolygiad yn digwydd cyn diwedd Mai 2021 ac yn cael ei gyhoeddi cyn diwedd Tachwedd 2021.

Bydd Cyngor Sir Y Fflint hefyd yn adolygu'r strategaeth toiledau lleol o fewn blwyddyn i bob etholiad cyffredin ar gyfer ei ardal. Dyddiad yr etholiad nesaf yng Nghymru yw dydd Iau 5 Mai 2022 felly'r dyddiad olaf ar gyfer adolygu yw 4 Mai 2023. Os na wneir unrhyw newidiadau i'r strategaeth yn dilyn yr adolygiad ôl- etholiad yna bydd y Sir yn cyhoeddi datganiad cynnydd interim dros gyfnod o ddwy flynedd gan gychwyn o ddyddiad yr etholiad diwethaf.

Gall Cyngor Sir Y Fflint adolygu ei strategaeth unrhyw bryd, ac wedi hynny rhaid iddo gyhoeddi datganiad o'r camau y mae wedi ei gymryd yn unol â'r strategaeth. Os bydd y Cyngor yn penderfynu adolygu'r strategaeth yn dilyn adolygiad, bydd yn cyhoeddi'r strategaeth ddiwygiedig ac yna yn paratoi adroddiad cynnydd interim i gynnwys y ddwy flynedd yn cychwyn o ddyddiad y cyhoeddiad.

Mapio Lleoliadau

Bwriedir bod yr wybodaeth a gesglir fel rhan o baratoi'r strategaeth hon yn cael ei atgynhyrchu ac ar gael yn hawdd fel bod pobl sydd angen ymweld â thoiled yn gallu cael gwybodaeth am leoliad, amserau agor, hygyrchedd a'r math o gyfleusterau sydd ar gael yn hawdd.

Bydd safleoedd sy'n rhan o'r cynllun hefyd yn arddangos sticer mewn lle amlwg, sy'n nodi bod toiledau ar gael i'r cyhoedd. Bydd y sticer yn arddangos y logo a bennir gan Lywodraeth Cymru. Bwriedir hefyd y bydd Cyngor Sir Y Fflint yn mabwysiadu'r arwydd yma er mwyn hyrwyddo cysondeb ar draws yr ardal i'r rheiny sydd am ddefnyddio'r cyfleusterau.

Mae Cymdeithas Toiledau Prydain hefyd yn argymell gosod arwyddion ar y tu allan gyda gwybodaeth fel oriau agor, gwybodaeth ynglŷn â chysylltu er mwyn adrodd am broblemau a'r union gyfleusterau sydd y tu mewn, megis a oes ystafell newid babanod.

O dro i dro bydd y Cyngor yn adolygu ac yn diweddaru storfa ddata "Lle" Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau bod cyhoeddwyr canllawiau a mapiau, trigolion ac ymwelwyr yn cael mynediad at wybodaeth gywir.

Unwaith y byddwn wedi clustnodi'r toiledau a fydd yn cael eu hysbysebu fel rhai fydd ar gael i'r cyhoedd eu defnyddio, bydd Cyngor Sir Y Fflint yn paratoi cyfres ddata i fanyleb benodol, ac yn sicrhau ei bod ar gael fel data agored ar wefan y cyngor. Bydd y gyfres ddata yn cynnwys lleoliad a phriodoleddau penodol y toiledau hynny a nodwyd. Bydd y data hwn hefyd yn cael ei osod ar system Llywodraeth Cymru ac yn cael ei gysylltu â chyfresi data Llywodraethau Lleol eraill i gynhyrchu cyfres ddata genedlaethol ar gyfer map Lle. Porth-daear yw Lle sy'n gweithio fel canolbwynt ar gyfer data a gwybodaeth cysylltiedig ag amrywiaeth eang o bynciau, ond sy'n ymwneud yn bennaf â'r amgylchedd. Bydd Lle yn cynhyrchu mapiau Cymru gyfan yn seiliedig ar y cyfresi data a ddarperir gan awdurdodau lleol y gellir eu ffurfweddu i ganolbwyntio un ai ar y darlun cenedlaethol, neu ar ardaloedd mwy lleol. Bydd y data a gynhwysir ar y map Lle ar gael fel gwasanaeth data agored sy'n hygyrch i bawb.

Mae'r ddolen i borth Lle isod:

http://lle.gov.wales/home

Er mwyn i ddata gael ei gategoreiddio fel data agored rhaid iddo fod ar gael o dan drwydded agored. O fewn y Sector Cyhoeddus gellir cyflawni hyn drwy gyhoeddi data o dan y Drwydded Llywodraeth Agored.

Gan fod y data a ddarperir gan awdurdodau lleol yn mynd i fod ar gael fel data agored, bydd ar gael i'w ailddefnyddio gan drydydd parti, un ai yn uniongyrchol o wefan yr awdurdod lleol ei hun neu drwy'r gyfres ddata tu nôl i fap Lle. Gallai hyn gynnwys gwasanaethau map ar-lein eraill, datblygwyr apiau neu fuddiannau masnachol, yn ogystal â bod ar gael i'w ailddefnyddio gan sefydliadau eraill y sector gyhoeddus.

Bydd y gyfres ddata ar gael yn Gymraeg ac yn Saesneg. Bydd modd i'r cyhoedd weld a chwilio am y data fel mae'n ymddangos ar wefan Lle, gan edrych ar Gymru gyfan neu edrych ar ardaloedd penodol.

Bydd Cyngor Sir Y Fflint hefyd yn dangos dolen ar ei wefan at fap y Lle er mwyn helpu pobl i chwilio am ddata am ardaloedd eraill y gallent fod yn ymweld â nhw. Mae Cyngor Sir Y Fflint yn hyrwyddo'r defnydd o wefan Dewis Cymru (www.dewis.wales) fel adnodd sy'n dwyn ynghyd wybodaeth leol a'r wybodaeth sy'n ymwneud â thoiledau lleol a fydd hefyd yn cael ei chyhoeddi ar y wefan hon.

Cynllun Gweithredu

Bydd Cyngor Sir y Fflint yn:

1. Archwilio opsiynau yn cynnwys gweithio gyda'r sector preifat, gwasanaethau gwirfoddol a Chynghorau Cymuned er mwyn sicrhau bod toiledau lleol ar gael yn y llefydd lle mae'r mwyaf o'u hangen.

2. Hyrwyddo cyfleoedd cyfartal i ddarparu gwasanaeth a chyfleusterau priodol, hygyrch ac effeithiol i bob rhan o'r gymuned, heb ragfarnu.

3. Sicrhau bod sticer logo toiled yn cael ei arddangos ar fynedfeydd pob adeilad priodol sy'n eiddo i'r Cyngor a busnesau preifat sydd wedi cytuno i gael eu mapio.

4. Gweithio gyda Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a darparwyr gofal iechyd; i'w hannog i'w sicrhau bod eu cyfleusterau ar gael i'r cyhoedd, cymryd rhan yn y cynllun mapio a dangos y sticer logo toiled, mewn eiddo priodol.

5. Gwella ymwybyddiaeth a'r wybodaeth sydd ar gael am ddarpariaeth toiledau yn y Sir drwy ddiweddaru gwybodaeth ar wefan Cyngor Sir Y Fflint a bydd yn diweddaru'r storfa ddata mynediad agored ar y Lle yn rheolaidd gyda Llywodraeth Cymru, a gwefan Dewis Cymru.

6. Adolygu contractau a darpariaeth gwasanaeth presennol er mwyn monitro gweithrediadau glanhau a safonau o dro i dro er mwyn sicrhau'r ddarpariaeth fwyaf effeithiol ac effeithlon o fewn adnoddau wedi'u dyrannu.

7. Adolygu cyfleusterau presennol er mwyn sicrhau bod yr opsiynau gorau ar gyfer darparu toiledau hygyrch yn cael eu gwneud, sy'n gweddu orau i anghenion y gymuned a'r ardal leol.

8. Mae Swyddogion Gwasanaethau Stryd a Chludiant, yn ogystal â swyddogion perthnasol eraill y Sir am barhau i weithio gyda'r Heddlu a thrigolion, grwpiau cymunedol ac eraill i sicrhau bod y cyfleusterau mor ddiogel â phosib.

9. Peidio codi tâl ar drigolion i ddefnyddio cyfleusterau toiledau yn adeiladau'r cyngor lle mae darpariaeth

10. Sicrhau bod ynni a datblygu cynaliadwy yn cael ei ystyried wrth hwyluso darpariaeth toiledau lleol.

11. Sicrhau fod swyddogion yn codi'r angen am newidiadau i Bolisi Cynllunio a deddfwriaeth o ran darpariaeth a mynediad at doiledau.

12. Adolygu'r strategaeth yn unol ag amodau'r ddeddfwriaeth, neu ynghynt.

Manylion Cyfleusterau Presennol y Sir sydd ar gael i'r Cyhoedd

Enw'r lleoliad	**Cod post**	**Pa gyfleusterau sydd ar gael?**															
						Ystafell newid babanod					**Anabl**						**Lle yn cynnwys cyfleusterau newid oedolion, offer codi ac ati i bobl sydd ag anableddau dwys a'u gofalwyr?**
											Mynediad Agored			**Wedi ei gloi (RADAR)**			
		Cyfleuster Pwrpasol?	Dynion yn unig	Merched yn unig	Toiledau Neillryw	Toiled dynion	Toiled merched	Toiledau Neillryw	Toiledau ar wahân	Toiled anabl	Dynion yn unig	Merched yn unig	neillryw	Dynion yn unig	Merched yn unig	neillryw	
Maes Parcio Stryd Newydd, Yr Wyddgrug	CH7 1NH	I	I	I	N	N	I	N	N	I	I	I	N	I	I	N	N
Gorsaf Fysiau, Yr Wyddgrug	CH7 1LA	I	I	I	N	N	I	N	N	I	I	I	N	I	I	N	N
Station Road, Talacre	CH8 9RP	I	N	N	I	N	N	I	N	N	N	N	I	N	N	N	N
oddi ar y Stryd Fawr, Treffynnon	CH8 7TR	I	I	I	N	N	I	N	N	N	I	I	N	I	I	N	N

Manylion Cyfleusterau Presennol y Sir sydd ar gael i'r Cyhoedd

		Amseroedd Agor													
Enw'r lleoliad	**Cod post**	**Dydd Llun**		**Dydd Mawrth**		**Dydd Mercher**		**Dydd Iau**		**Dydd Gwener**		**Dydd Sadwrn**		**Dydd Sul**	
		Agor	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**	**Agor**	**Cau**
Maes Parcio Stryd Newydd, Yr Wyddgrug	CH7 1NH	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00
Gorsaf Fysiau Yr Wyddgrug	CH7 1LA	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00
Toiledau Talacre	CH8 9RP	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00
Toiledau Treffynnon	CH8 7TR	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00	08:00	17:00

		A yw'r toiledau ar gau ar unrhyw un o'r dyddiau isod?										
Enw'r lleoliad	**Cod post**	A yw'r toiledau ar gau yn ystod y tymor tawel?	A oes llai o wasanaethau yn ystod y tymor tawel?	**Diwrnod Nadolig**	**Gŵyl San Steffan**	**Dydd Calan**	**Gŵyl Banc mis Mai**	**Dydd Gwener Y Groglith**	**Dydd Sul Y Pasg**	**Dydd Llun Y Pasg**	**Gŵyl Banc y Gwanwyn**	**Gŵyl Banc mis Awst**
		Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn	Nac Ydyn/Ydyn
Maes Parcio Stryd Newydd, Yr Wyddgrug	CH7 1NH	Nac ydyn	Nac ydyn	Ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn
Gorsaf Fysiau Yr Wyddgrug	CH7 1LA	Nac ydyn	Nac ydyn	Ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn
Toiledau Talacre	CH8 9RP	Nac ydyn	Nac ydyn	Ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn
Toiledau Treffynnon	CH8 7TR	Nac ydyn	Nac ydyn	Ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn	Nac ydyn

Cyfleusterau Ychwanegol o fewn y Sir

Isod mae rhestr o'r cyfleusterau sydd ar gael drwy'r sir sydd at ddefnydd y cyhoedd:

- Canolfan Farchogaeth Clwyd, Llanfynydd (Cyfleusterau Lleoedd Newid)
- Toiledau Cyhoeddus Canol Tref Bwcle
- Cilcain, Canolfan Gymunedol y Pentref
- Lôn y Porthmyn, Caerwys
- Ffordd Fron, Cei Connah
- Canolfan Hamdden Bwcle
- Canolfan Hamdden Y Fflint
- Canolfan Hamdden yr Wyddgrug
- Canolfan Hamdden Glannau Dyfrdwy
- Llyfrgell Bwcle
- Llyfrgell Cei Connah
- Llyfrgell Y Fflint
- Llyfrgell Treffynnon
- Llyfrgell Yr Wyddgrug
- Garej Shell, A55
- Canolfan Daniel Owen, yr Wyddgrug
- Parc Siopa Brychdyn
- Gorsaf Drenau Y Fflint
- Queensferry, Canolfan Arddio Daleside
- Canolfan Hamdden Treffynnon (Cyfleusterau Lleoedd Newid)

Asesiad o Anghenion

Mewn ymdrech i gadw cofnod o'r cyfleusterau sydd ar gael a'r galw mewn modd gwrthrychol, mae'r asesiad o anghenion canlynol wedi ei ddatblygu. Ni fwriedir i hwn gael ei ddefnyddio ar ei ben ei hun, a bydd yr wybodaeth sydd yn dod i'r amlwg drwy'r arolwg ymgysylltu, a'r ymgynghoriad llawn yn dylanwadu ar yr angen holistaidd am doiledau lleol ar draws y Sir.

Sgôr Angen	Disgrifiad
0=	Amh.
1=	Isel iawn
2=	Isel
3=	Canolig
4=	Uchel
5=	Uchel Iawn

Nifer o Doiledau Preifat
0
1
2
3
4
5+

	Clustnodi Angen					Darpariaeth Toiled Presennol				
Tref / Pentref	Angen Siopa	Angen Atyniad	Angen Rhyngwyneb Cludiant	Angen Amgylchiadau Arbennig	Sgôr Angen	Cyfleusterau a weithredir gan yr ALI	Toiledau eraill y sector cyhoeddus e.e. Canolfannau Hamdden, Llyfrgelloedd ac ati	Cyngor Cymuned	Preifat	A yw'r Angen wedi ei ddiwallu
Yr Wyddgrug	5	5	4	4	**18**	2	2	1	1	**Ydy**
Treffynnon	4	4	3	3	**14**	1	1			**Ydy**
Y Fflint	3	3	4	3	**13**		2		1	**Ydy**
Cei Connah	4	3	3	3	**13**		1		1	**Ydy**
Brychdyn	5	3	5	0	**13**		1		1	**Ydy**
Bwcle	3	3	3	3	**12**		2	1		**Ydy**
Queensferry	3	3	3	3	**12**		1		2	**Ydy**
Shotton	4	2	4	0	**10**					**Nac ydy**
Saltney	2	2	3	2	**9**				1	**Ydy**
Talacre	1	5	2	0	**8**	1				**Ydy**
Penarlâg	1	3	1	0	**5**					**Ydy**
Mostyn	1	1	2	0	**4**					**Ydy**
Sealand	1	1	1	0	**3**					**Ydy**
Mynydd Isa	1	1	1	0	**3**					**Ydy**
Ewlo	0	2	1	0	**3**					**Ydy**
Caergwrle	0	0	3	0	**3**					**Ydy**
Llaneurgain	1	1	0	0	**2**					**Ydy**

	Clustnodi Angen					Darpariaeth Toiled Presennol				
Tref / Pentref	Angen Siopa	Angen Atyniad	Angen Rhyngwyneb Cludiant	Angen Amgylchiadau Arbennig	Sgôr Angen	Cyfleusterau a weithredir gan yr ALI	Toiledau eraill y sector cyhoeddus e.e. Canolfannau Hamdden, Llyfrgelloedd ac ati	Cyngor Cymuned	Preifat	A yw'r Angen wedi ei ddiwallu
Helygain	0	2	0	0	**2**					**Ydy**
Maes-glas	0	1	0	0	**1**					**Ydy**
Bagillt	1	0	0	0	**1**			1		**Ydy**
Caerwys	0	0	1	0	**1**			1		**Ydy**
Aston	0	0	1	0	**1**					**Ydy**
Yr Hôb	0	1	0	0	**1**					**Ydy**
Ffynnongroew	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Gronant	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Trelawnyd	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Chwitffordd	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Northop Hall	0	0	0	0	**0**			1		**Ydy**
Cilcain	0	0	0	0	**0**				1	**Ydy**
Brynffordd	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Gwernaffield	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Gwernymynydd	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
New Brighton	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Mancot	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Higher Kinnerton	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Coed-llai	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Treuddyn	0	0	0	0	**0**					**Ydy**
Llanfynydd	0	0	0	0	**0**					**Ydy**

Rhaid ategu nad yw'r ddyletswydd i baratoi Strategaeth Toiledau Lleol yn ei gwneud yn ofynnol i gynghorau i ddarparu a chynnal toiledau cyhoeddus yn uniongyrchol, ac nid yw'n ofynnol iddynt ddarparu cyfleusterau pwrpasol ychwanegol.

Canlyniad yr Ymgynghoriad Cyhoeddus

Roedd yr ymgynghoriad statudol ar gyfer y Strategaeth Toiledau Lleol arfaethedig ar agor rhwng 4 Chwefror 2019 a 26 Ebrill 2019. Mae'r ymgynghoriad wedi cael 195 o ymatebion.

Mae'r ffurflenni o'r cyfnod ymgynghori wedi cael eu dadansoddi, a lle y bo angen ac yn briodol, maen nhw wedi cael eu cynnwys yn y Strategaeth Toiledau Lleol hon, sydd bellach wedi ei chymeradwyo gan Gabinet Cyngor Sir Y Fflint.

Opsiynau Ar Gyfer Y Dyfodol

Polisïau gosod

Gallai'r Cyngor o bosib ystyried opsiynau i gyflwyno cymal mewn cytundebau gosod, pan fydd y Cyngor yn gosod ei eiddo ei hun i fusnes addas fel siop neu gaffi, eu bod i gynnwys mynediad i'r cyhoedd at gyfleusterau toiledau. Fodd bynnag, tra gellid ystyried hyn ar gyfer y nifer fach o unedau siopau a osodir, mae'n bosib y byddai tenantiaid yn mynegi pryderon am lanhau, cynnal a chadw ac argaeledd, a gallai'r gofyniad atal tenantiaid posib rhag cymryd prydles.

Darparu anghenion y dyfodol gan y sector masnachol drwy strategaeth y Cyngor a sianeli cynllunio

Mae Ardoll Seilwaith Cymunedol yn galluogi Awdurdod Cynllunio Lleol Sir y Fflint i godi arian gan ddatblygwyr sy'n gwneud prosiectau adeiladu newydd yn eu hardal. Gellir defnyddio'r cyllid ar gyfer amrywiaeth eang o gostau seilwaith, fel addysg, gofal iechyd, heddlu a thân ac achub, sy'n angenrheidiol o ganlyniad i dai newydd er enghraifft. Gallai hyn fod yn un ffordd o sicrhau cyllid ar gyfer darparu toiledau cyhoeddus yn y dyfodol o fewn neu ger datblygiadau newydd, ar sail a yrrir gan angen a galw ac yn dibynnu ar flaenoriaethau rhwng anghenion seilwaith newydd. Bydd ystyriaeth yn cael ei roi i gynnwys darpariaeth toiledau lleol mewn cynlluniau newydd a ddyfeisiwyd o dan yr Ardoll Seilwaith Cymunedol.

Cynigion Datblygu Mawr (Amodau Cynllunio)

Mae'n bosib y gellid gosod Amod Cynllunio ar rai datblygiadau masnachol mawr sy'n mynd i gynnwys caffis, bariau, siopau, adloniant ac ati, i ganiatáu'r cyhoedd i gael mynediad at gyfleusterau toiledau sy'n cael eu hadeiladu yn yr eiddo. Fodd bynnag, does dim cefnogaeth polisi ar lefel cenedlaethol ar gyfer gosod amodau cynllunio i ganiatáu'r cyhoedd i gael mynediad at gyfleusterau toiledau ar safle masnachol preifat. Felly byddai unrhyw amod o'r fath yn methu'r prawf bod yn rhaid gwneud y datblygiad i fod yn dderbyniol o safbwynt cynllunio.

Gwneud yr Adolygiad Darpariaeth Toiledau Lleol yn rhan o Fentrau ehangach Cyngor

Wrth adolygu cynlluniau a strategaethau ar draws y sefydliad, bydd Cyngor Sir Y Fflint yn ystyried yr angen a'r darpariaeth ar gyfer Toiledau Lleol. Bydd hyn yn cynnwys, ond nid yn gyfyngedig i adolygu'r canlynol:

- Cynlluniau Lles Lleol
- Asesiadau o Anghenion Poblogaeth
- Cynlluniau Datblygu Lleol
- Llwybrau a Mapiau Teithio Llesol; a
- Partneriaethau Twf.